

Jongeren en het rechte pad

Een toekomst zonder crime

PerspeX

Jaargang 19 | NR2 | Juli 2019

Dwight van van
de Vijver over
politiewerk en
vergeving

Het gevecht tegen
mensenhandel

De wetenschap
over misdaden

Detentie. In mijn tijd op de middelbare school was nablijven voor mij een slechte gewoonte. Sommigen van jullie zullen er vast ook bekend mee zijn. De kans is echter klein dat er onder ons mensen zijn die echt vast hebben gezeten. Ik denk dat weinigen van ons te maken hebben gehad met ons strafrechtstelsel en haar zwaarste middel: vrijheidsontneming. Terwijl ik honderden keren dezelfde zin op zat te schrijven in het straflokaal of kauwgom stond te krabben in de aula kreeg ik

eigenlijk nooit het gevoel dat ik echt vast zat. In Nederland zijn er jongens en meisjes die in jeugddetentie zitten. Er zijn jonge mannen en jonge vrouwen die vast zitten in echte gevangenissen. Soms kort, maar soms voor lange tijd. Het is belangrijk om recht te doen aan slachtoffers van misdrijven. De maatschappij verdient het dat een crimineel wordt vervolgd en berecht. Als christelijke jongerenorganisatie kunnen wij ons echter niet afsluiten voor daders. De veroordeelde die de gevangenis ingaat blijft een mens en als die mens naar buiten komt heeft ze soms nog een heel leven voor zich. Het leven van die mens is kostbaar. Dat leven kan gered worden en misschien kan de ex-gedetineerde zich inzetten om te voorkomen dat jonge mensen de fout ingaan. Als wij criminaliteit met recht en liefde tegemoet treden kunnen wij levens veranderen.

Uw voorzitter, **Siewerd de Jong** (voorzitter Perspectief)

Inhoud

4-6 Interview **Dwight van van de Vijver**

7-9 Interview **Michiel van der Wolf**

10-11 Interview **Anonieme ex-gedetineerde**

12-14 Interview **Ineke van Buren. Leger des Heils**

15-16 **Werkgroep visie EU**

17-18 **Russisch gevangenisstelsel**

Pagina 7

MICHEL VAN DER WOLF: 'Het belangrijkste doel van het jeugdstrafrecht is opvoeding'

Eén van mijn favoriete Bijbelverhalen is een voorval dat vrij bondig beschreven wordt. Een vrouw die op overspel is betrapt, wordt voor Jezus neergezet. De Farizeeën wachten vol spanning af welk oordeel Jezus zal vellen, maar een lang zwijgende Jezus spreekt tenslotte het nu als spreekwoord bekende 'wie zonder zonde is werpe de eerste steen'. (Johannes 7:53- 8:11) Het is duidelijk dat het Jezus gaat om de mens achter de overtreiding, niet om de misstap (en waar is de medeschuldige?).

In Nederland dalen de criminaliteitscijfers en het aantal gevangenen al jaren. Vooral onder jongeren vond een flinke daling plaats. Tussen 2007 en 2014 daalde het aantal aangehouden verdachten onder twaalf- tot achttienjarigen per duizend leeftijdsgenoten met maar liefst 64%. Onder volwassenen van 23 jaar en ouder was dit 32%. Volgens het CBS zaten er in 2005 nog 10.950 jongeren tussen 18 en 25 jaar (21,6% van het totaal aantal gedetineerden) in

de gevangenis tegenover 5.990 in 2016 (17,8% van het totaal).

Natuurlijk zijn deze dalende cijfers positief. Maar wie alleen naar de cijfers kijkt, vergeet de mensen erachter. Waarschijnlijk zijn de meesten van jullie nog nooit met justitie in aanraking gekomen. Of tenminste: ernstig in aanraking gekomen. Maar op het moment zitten duizenden jongeren in de gevangenis. In deze editie gaan we in op het Perspectief-speerpunt 'Jongeren in de gevangenis'. We zijn in gesprek gegaan met een psycholoog en jurist, een ex-gedetineerde, een agent en een programmanager. Mensen die ervoor vechten om criminaliteit te bestrijden. Kortom: we geven (jeugd)criminaliteit een gezicht.

Antrude Oudman

"Hi! Ik ben Aliene, 19 jaar, student journalistiek en de nieuwe redacteur van PerspeX.

Dit jaar was ik voorzitter van Perspectief Ede. Hier leerde ik het lokale politieke spel van binnenuit begrijpen. Ik vind politiek onwijs interessant en ik houd van avontuur en nieuwe mensen ontmoeten. Het liefst lees en schrijf ik de hele dag. Voor dit nummer interviewde ik Michiel van der Wolf over de impact van gevangenisstraffen op jongeren. Door zulke verhalen te vertellen, hoop ik (jullie) meer te leren over onze samenleving en over hoe we ons kunnen inzetten voor verandering. Want uiteindelijk is politiek relevant voor iedereen."

In de media

Op **DINSDAG 5 MAART** is voorzitter Siewerd op Radio 1 bij de BNN/VARA in debat gegaan over de legalisatie van wiet en XTC, met Dennis van Driel van de Jonge Democraten.

Op **16 MEI** zagen we penningmeester Arnoud in een aflevering van het youtube-kanaal KnowShit, waarin hij onder andere debatteerde over de minimum stemleeftijd, en het belang van de binding tussen jongeren en de politiek

Op **23 MEI** verscheen bestuurslid Politiek Jeroen in een artikel in het Reformatorisch Dagblad, waarin hij onder andere het Perspectief-geluid vertolkte over de EU en Forum voor Democratie

Als we alleen maar vergelding of wraak willen, waar komt dan vergeving om de hoek kijken?’

Agent Dwight van van de Vijver over jongeren, criminaliteit en de samenleving

Welke factoren spelen een rol bij criminaliteit onder jongeren? En wat is de rol van de samenleving hierin? Dwight van van de Vijver was wijkagent van de Utrechtse wijken Overvecht en Kanaleneiland. Tegenwoordig is hij communicatie-adviseur bij de Nationale Politie en verschijnt hij regelmatig in de media. PerspeX sprak met hem aan zijn keukentafel. Welke problemen en oplossingen ziet hij? “Je moet hard zijn als je hard moet zijn, maar je moet ook het gesprek aan gaan wanneer dat kan.”

Straatcultuur

Hoewel Dwight nu voornamelijk vanuit een kantoor in Den Haag werkt kwam hij jarenlang als wijkagent dagelijks in aanraking met de straatcultuur van Utrecht. “Dat is een dominante, masculiene cultuur waar het recht van de sterkste geldt. Er komen ook heel veel managementkwaliteiten bij kijken. Nadeel is dat er leiders en volgers zijn. Door verleiding en bewijsdrang is er een sterk aanzuigende werking van criminaliteit.”

Uit deze beschrijving blijkt al dat crimineel gedrag volgens Dwight vaak niet op zichzelf staat. “Er is altijd iets aan voorafgegaan. Er is altijd een context, een bepaalde thuissituatie bijvoorbeeld. Maar wanneer iemand uit de gevangenis komt is er ook nog een context. Het label ‘ex-crimineel’ klinkt eigenlijk nog steeds als een crimineel. Mensen die graag goed willen doen komen zo toch niet aan de bak.”

“Ik ken een meisje die maar ternauwernood een Verklaring Omtrent het Gedrag kreeg voor een baan bij de NS omdat ze jaren geleden eens een paar flessen shampoo had gestolen. Ze heeft na haar straf een opleiding gedaan, hard gewerkt en is een voorbeeld voor anderen. Toch liep ze bijna alles mis door iets wat ze toen heeft gedaan. Nu heeft zij een enorme drive die haar erdoorheen helpt, maar een ander kan zomaar denken: ‘Nederland moet mij niet.’ Dat is iets waar we over moeten praten in de samenleving.”

Hoewel Dwight vindt dat mensen niet te snel in de slachtofferrol moeten schieten, ziet hij soms dat mensen slachtoffer worden van het systeem. Wat is volgens hem de oplossing? “Maatwerk. Mensen die in de uitvoering werken, zien en voelen een hele hoop. Maar de beleidsmakers kijken alleen maar naar artikelen, criteria en protocollen, terwijl ze de personen waar het om gaat helemaal niet kennen. We kijken te

veel naar kosten en baten in plaats van naar wat we echt moeten doen. Je moet juist zorgen dat beleid ruimte biedt aan lokale afwegingen.”

De verkeerde kant op

Als de term probleemwijk valt reageert Dwight scherp: “Waarom denken jullie de term probleemwijk te kunnen gebruiken? De Boeing is toch ook geen probleemvliegtuig, ondanks dat er pas twee zijn neergestort? Er waren zoveel momenten dat ik me in Kanaleneiland fijner voelde bij mensen thuis of in het buurthuis, dan op het bureau. Ik zie hoe mensen met elkaar omgaan, voor elkaar zorgen en elkaar liefhebben. Als ik een half uurtje op bezoek kwam stond er een tafel vol met eten klaar.”

‘We kijken te veel naar kosten en baten in plaats van naar wat we echt moeten doen.’

Van de 17.000 inwoners van Kanaleneiland zijn er 150 jongeren die wel eens met de politie in aanraking komen. Crimineel gedrag heeft niet altijd een eenduidige verklaring. Vaak spelen bewijsdrang en een gebrek aan zelfliefde een rol: “De zwaarste groep heeft zijn mind op money, omdat ze het gevoel hebben enkel op die manier de erkenning te kunnen krijgen. Die gasten hebben het idee: ik ga het toch niet redden via de normale weg. Profvoetballer worden zit er niet meer in, er zijn heel weinig dromen. Zo komen veel jongeren op de grens van crimineel gedrag. Wij kunnen ze precies het zetje in de goede richting geven, maar de straatcultuur helpt ze net de verkeerde kant op.”

Ook intelligentie en geluk kunnen van invloed zijn. “Dat is wel gevaarlijk, want tegen heel veel jongeren wordt op jonge leeftijd gezegd dat ze niet slim genoeg zijn, terwijl dat ook vaak maar een verwachtingspatroon van leerkrachten is. Daarnaast maken sommige jongeren, ook door hun eigen toedoen, dingen mee waardoor ze wel in een neerwaartse spiraal terecht komen en vast komen te zitten. Dat helpt ook niet altijd mee.”

Investeren in mensen

Hoe probeer je als wijkagent dan het zetje in de goede richting te geven? Het is niet makkelijk om gelijk een pasklaar antwoord te hebben. "Ik heb ook wel gedacht: hoe ga ik dit doen? Toen ik voor het eerst in Kanaleneiland kwam ging ik naar het buurthuis. De grote groep jongeren die daar was liep naar buiten om me te ontlopen. Toen ik wegfietsde werd ik achter mijn rug uitgescholden. Dan gaat je bloed natuurlijk koken, maar wat doe je eraan? Daarna ging ik in mijn eentje op mijn mountainbike de wijk in. Dat laat sowieso zien dat je niet bang ben. Op die manier kun je makkelijker met mensen in gesprek komen."

Uiteindelijk gaat het ook om het opbouwen van een relatie. "Je moet bereid zijn om te investeren in mensen. Als jongeren ervaren dat je het beste met ze voor hebt als ze zich goed gedragen, heeft dat ook invloed op andere jongeren. Ik was altijd heel real met die gasten. En toen werd mijn contact steeds beter. Als er dan een opstootje is in de wijk, zorgen die jongens die jou kennen dat je jouw werk gewoon goed kunt doen, door anderen tot bedaren te brengen."

Het belang van een goede onderlinge band geldt niet alleen voor de jongeren, maar ook voor de ouders. "Ouders gingen eerst heel erg achter hun kind staan. Ik leerde toen over cultuur, en de rol van schuld toegeven en schaamte daarin. Op een gegeven moment gingen we gewoon camerabeelden laten zien, zodat ouders het gedrag van hun kind zelf konden beoordelen. En als je de ouders er vervolgens bij betrekt om ervoor te zorgen dat die jongeren niet meer de fout in gaan, dan gaan ze het werk waarderen."

Begrip en vergeving

Het negatieve effect van de huidige beeldvorming gaat volgens Dwight verder dan alleen het begrip probleemwijk. "Ik vind 'crimineel' al geen goede term. Criminaliteit is vaak maar een punt van de taart, een deel van een persoon, die ook een lieve vader en zoveel meer kan zijn. Wij willen altijd mensen in hokjes plaatsen, dus de term 'crimineel' is dan makkelijk. Ik ken een jongen die iemand heeft doodgeschoten. Tijdens de rechtszaak hoorde hij de familie van het slachtoffer. Hij heeft tegen zijn advocaat gezegd: wat de straf ook wordt, ik accepteer het. Toen hij vastzat ging hij veel lezen. Toen hij buiten kwam, met enkelband, was hij overal die ex-crimineel. Dan denk ik: "ja, je hebt iets super ergs gedaan, maar ben je dan de rest van je leven een crimineel?"

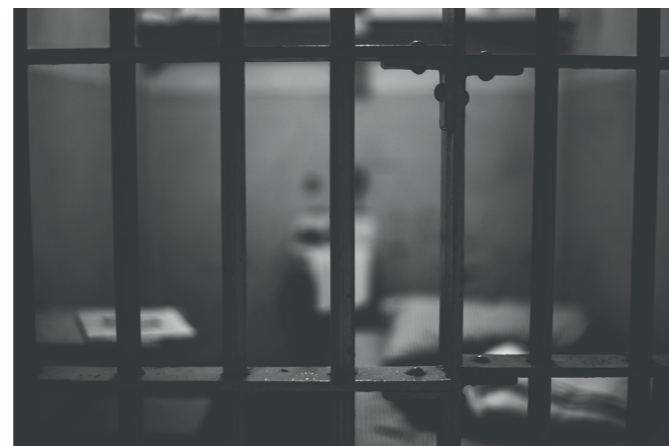
Dwight wil in deze discussie graag meer aandacht voor vergeving. "In ons strafrecht zitten een aantal elementen: opvoeding, bescherming van de maatschappij en vergelding. Dat laatste element is logisch, maar onjuist. Als we alleen maar vergelding of wraak willen, waar komt dan vergeving om de hoek kijken? Het is niet per se omdat ik gelovig ben, maar het is ook voor jezelf heel bevrijdend als je kan vergeven. Iemand kan weer sneller meedoen als je zegt: ik vergeef jou, hier is mijn hand, doe weer mee. Dat is echt super krachtig!"

Als we Dwight moeten geloven hebben we als samenleving nog wel wat werk te verzetten in onze omgang met mensen die op het verkeerde pad terechtkomen. Waar te beginnen? "Je moet hard zijn als je hard moet zijn, maar je moet ook het gesprek aan gaan wanneer dat kan. Het is dus belangrijk om zoveel mogelijk de interactie op te zoeken met dat wat je niet kent, dat wat niet op jou lijkt. Dat haalt angst weg. Als we minder angstig zijn kunnen we vrijer en gelukkiger zijn."

Redacteuren: Tim Kuijsten en Erwin de Pagter

Foto's verbonden aan het tv-programma *Geboeid*, terug naar de plantage (1 juli bij de EO op NPO 2).

'Ik was altijd heel real met die gasten. En toen werd mijn contact beter en beter.'

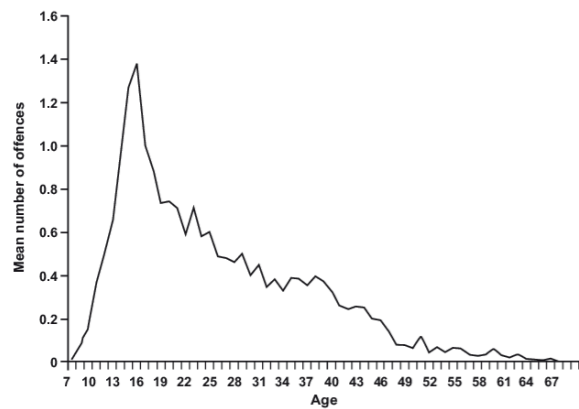

'Jongeren opsluiten werkt averechts'

In gesprek met psycholoog en jurist Michiel van der Wolf over jeugddetentie

Michiel van der Wolf is universitair hoofd-docent strafrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen en hoogleraar Forensische Psychiatrie aan de Universiteit van Leiden. Als psycholoog en jurist is hij specialist op het grensvlak tussen gedragskunde en recht. Ik ben benieuwd hoe die twee specialismen zich tot elkaar verhouden. Want waarom sluiten we jongeren eigenlijk op? En wat doet dat met ze?

'Jongeren vertonen naar verhouding veel crimineel gedrag,' begint van der Wolf zijn relaas. Als je kijkt naar de age-crime curve (zie grafiek) zie je heel duidelijk dat mensen in de late tienerjaren de meeste strafbare feiten plegen. Het past bij jongeren op die leeftijd om grenzen op te zoeken en daar overheen te gaan. Vaak zijn ze fysiek al behoorlijk rijp, maar krijgen ze in sociaal opzicht nog niet diezelfde status. Dat leidt tot gedrag tegen het gezag van de volwassenen. Ook zijn de hersenen van jongeren op die leeftijd nog volop in ontwik-

The Gluecks' delinquent sample: actual mean number of offences for total crime (total events = 9,548); ages 7 to 70

Source: Laub and Sampson (2003), *Shared Beginnings, Divergent Lives*, Fig. 5.21, p. 86.

'Het belangrijkste doel van het jeugdstrafrecht is opvoeding'

keling. Jongeren gedragen zich daardoor impulsiever en gaan eerder de grenzen van het strafrecht over.'

Korte straffen

'Als een jongere een strafbaar feit pleegt, probeert men in het jeugdstrafrecht de jongere buiten de gevangenis te houden. Zeker voor jonge kinderen die minder ernstige dingen hebben gedaan, werkt iets als HALT heel goed. Door mee te doen aan zo'n programma leren jongeren om voortaan buiten het strafrecht te blijven.

Krijg je toch een gevangenisstraf, dan is dat van korte duur. Maximaal een jaar voor jongeren onder de zestien. Daar zijn twee redenen voor. In de eerste plaats zijn de hersenen van jongeren nog niet helemaal rijp. Ze zijn daardoor minder verantwoordelijk. Daarnaast vinden we het belangrijk dat jongeren een tweede kans krijgen. Bij voorlopige hechtenis wordt er daarom

verplicht gekeken of dat geschorst kan worden en kan worden vervangen door bijvoorbeeld huisarrest.'

Opvoeding en respect

'Het streven van justitie is dat de jongere zo min mogelijk negatieve effecten meekrijgt van zijn gang door het strafrecht. Die effecten worden zo klein mogelijk gehouden in de hoop dat de jongere – als hij eenmaal uit het strafrecht komt – niet nogmaals in aanraking komt met justitie.

In het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind staat dat je met jongeren respectvol moet omgaan. Jongeren zijn het respect vaak uit het oog verloren. Door met respect benaderd te worden, leren ze zich respectvol op te stellen.

Het belangrijkste doel van het jeugdstrafrecht is opvoeding. Ervoor zorgen dat de zonde uit hun jeugd geen langdurige doorwerking heeft op de rest van hun leven. Dat jongeren dat kunnen goedmaken door niet meer met misdaad in aanraking te komen.'

In de gevangenis

Van der Wolf is kritisch over jeugddetentie: 'Jongeren opsluiten in een gevangenis werkt averechts. Over het algemeen worden jongeren daar juist criminelier van doordat ze worden samen geplaatst met meer ervaren criminelen. Die nemen dan de opvoeding over. Psychologisch gezien is een gevangenisstraf ook niet goed voor een jongere. Hun psychische gesteldheid

verslechtert en het aantal psychische stoornissen neemt toe in een gevangenis.

In prikkelarme omgevingen verslechteren bepaalde cognitieve functies. Zo ga je minder goed plannen en krijg je minder goed controle over je impulsen. Dat zijn juist belangrijke vaardigheden om te voorkomen dat een jongere zich na zijn gevangenisstraf opnieuw crimineel gaat gedragen. Je hersenen hebben ruimte nodig om zich te ontwikkelen. Beweging is belangrijk, net als sociale contacten en in aanraking komen met nieuwe situaties. Dat gebeurt nauwelijks in een gevangenis.'

Resocialisatie

Opsluiting is dus niet goed voor jongeren. Wat werkt wel? Van der Wolf: 'Op groepsniveau kunnen we stellen dat het altijd goed is om te investeren in opleiding, behandeling en het aanleren van vaardigheden en inzichten. Dat verkleint de kans dat de jongere opnieuw in een vergelijkbare situatie terechtkomt.

Jongeren wordt een gevangenisstraf opgelegd om die tijd te gebruiken voor hun resocialisatie. Dat ze beter uit de gevangenis komen dan dat ze erin gingen. Door te leren wie je bent en wat je doet, staat een jongere na zijn gevangenisstraf steviger in zijn schoenen.'

Zwaarste sanctie

'De PIJ-maatregel (Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen, red.) is de zwaarste sanctie die kan worden opgelegd aan jongeren. Een jongere krijgt dan jeugdetentie met intensieve begeleiding. Deze maatregel wordt voor drie jaar opgelegd en kan verlengd worden. Soms is de PIJ-maatregel de enige manier om ervoor te zorgen dat iemand niet nog een keer iets ernstigs doet. Uiteindelijk dient deze sanctie twee belangen: het individu wordt goed behandeld en de samenleving wordt beschermd.'

Verantwoordelijkheid

De PIJ-maatregel is bedoeld voor jongeren met een ontwikkelingsstoornis of psychische aandoening. Ik vraag me af hoe iemand eerst niet helemaal toerekeningsvatbaar kan worden geacht en vervolgens wel kan worden gevraagd om verantwoordelijk te nemen voor zijn behandeling. Van der Wolf legt uit: 'Eigenlijk wordt iedere jongere al minder verantwoordelijk gehouden voor zijn daden. Bij psychische stoornissen is dat nog minder. In theorie is dat inderdaad heel pa-

radoxaal. Maar die verminderde toerekeningsvatbaarheid heeft alleen betrekking op die ene daad waarvoor de jongere terecht wordt. De verantwoordelijkheid die de jongere voor zijn behandeling moet nemen, heeft een ander karakter.

Het blijft lastig. Als een jongere wordt gezegd dat hij een delict heeft gepleegd door zijn stoornis, kan daar het signaal vanuit gaan dat diegene er niets aan kan doen. Het is denkbaar dat jongeren dat als excuus gaan gebruiken om niet mee te werken aan hun behandeling. In de praktijk zien we dat ook. Jongeren verschuilen zich soms achter hun stoornis. Echter, het tegenovergestelde is ook waar. We zien ook jongeren die ondanks hun psychische gesteldheid wel verantwoordelijkheid nemen voor hun behandeling.'

'Rechtspreken is het afwegen van alle relevante belangen'

Afwegen

'Rechtspreken is het afwegen van alle relevante belangen. Dat zijn de belangen van de samenleving, slachtoffers, nabestaanden en van de jongere zelf. Bij jonge daders wegen hun individuele belangen zwaarder dan bij volwassenen. Het idee daarachter is dat jongeren nog een heel leven te gaan hebben en dat ze nog genoeg ruimte hebben om hun gedrag te verbeteren.

De PIJ-maatregel zou daarom niet aan veel meer jongeren moeten worden opgelegd. Het is een hele ingrijpende sanctie die veel langer kan duren dan jeugdetentie. Als er met een minder ingrijpende straf hetzelfde kan worden bereikt voor een jongere, moet je daar altijd voor gaan.'

Auteur: Aliene Boele

'Het aantal psychische stoornissen neemt toe in een gevangenis'

‘Ik kwam bijna altijd veel slechter de gevangenis uit dan toen ik binnen kwam.’

Vanaf jonge leeftijd raakte Kees in aanraking met criminaliteit, waardoor hij vaak in de gevangenis belandde. Op dit moment staat hij in de maatschappij onder TBS met voorwaarde. In dit interview vertelt hij wat hem leidde tot het plegen van criminaliteit, zijn ervaringen in de gevangenis en hoe hij uiteindelijk zijn leven veranderde.

Allereerst de vraag: waarom wil je eigenlijk zomaar aan dit interview meewerken?

Ik ben gekend bij de grote diepten in mijn leven en was diep gezonken. Als ik kijk waar ik nu sta, motiveert het me ontzettend om het erover te hebben. Als ik daar ook nog eens anderen mee kan helpen, doe ik dat graag.

‘Het zijn leeuwen die een prooi ruiken’

Je bent door grote diepten heen gegaan. Kan je daar meer over vertellen?

Vanaf een jaar of zeventien ging ik de gevangenis in en uit. Dat waren steeds korte periodes. Ik groeide op in een omgeving waar ik mijn gevoelens niet hoorde te uiten. Doordat ik die emoties toen ging opkroppen, ging ik dingen doen die de grenzen ver over gingen. Mijn verslaving was de coping die ik had om te overleven en om op die manier niet bij mijn kwetsbare ‘ik’ te komen. Ik had het gevoel dat ik me groot moest houden. Daarmee heb ik veel mensen beschadigd. Tot negen jaar geleden ging ik daardoor de gevangenis in en uit.

Op wat voor manieren heb je mensen beschadigd?

Als ik onder invloed was gingen de remmen snel los. Als de kleine ‘ik’ dan geraakt werd, werd ik snel boos

en zette gelijk een tegenreactie in: bijvoorbeeld diefstal, agressie en van alles dat niet mag. Ik kon mezelf niet in bedwang houden. Van die dingen die ik gedaan heb, moet ik nu nog steeds herstellen. Zo sta ik op het moment wel in de maatschappij, maar zit ik nog onder TBS met voorwaarde.

Wat brachten de tijden dat je in de gevangenis zat jou? Waren dat positieve of negatieve dingen?

Zo, dat is een goeie.... In mijn jonge jaren bracht de gevangenis niks goeds. Mijn gedrag ging namelijk veel verder dan alleen maar een auto stelen of geweld op straat; het had met iets geestelijks te maken. Dat was bij mij helemaal niet op orde. Ik ging ongezond gedrag vertonen, doordat ik scheef was gegroeid. Maar justitie werkt zo: sluit hem maar op, geef hem een straf en als hij die straf heeft uitgezeten, mag hij weer de maatschappij in. Maar die geestelijke problematiek blijf je dragen, daar is geen aandacht voor. Daardoor sta je even buiten de gevangenis, maar sta je na een korte tijd alweer binnen. In de tussentijd worden de problemen alleen maar groter. Je netwerk valt weg, je raakt al je vrienden kwijt, je komt in de schulden. Al die zorgen komen bovenop die psychische problemen die je al had.

Hoe ging jij met die sfeer in de gevangenis om?

Ik had er veel moeite mee en probeerde me voor te doen als iemand die ik niet was. Je moet namelijk een masker opdoen, anders red je het niet. Er zijn altijd ogen in de gevangenis, het zijn leeuwen die een prooi ruiken. Je hebt bijvoorbeeld veel met afpersing en intimidatie te maken. Dan moet je heel sterk in je schoenen staan om staande te blijven. Op een gegeven moment wist ik: de knop moet om. Ik kon zo niet verder.

Kees besloot dat de knop om moest toen hij rond de veertig jaar was. De aanleiding daartoe was een wonderbaarlijke genezing van zijn jonge dochter. Het zette hem ertoe aan om zijn leven aan God te geven en zijn leven te veranderen. Dit bijzondere verhaal lees je op onze website!

Hoe kijk je terug op je tijd in de TBS en hoe ziet je toekomst eruit?

Die behandeling in de TBS-kliniek is mijn redding geweest. Ik kan God daar ook in zien. Hij was mijn motivatie om er openhartig in te gaan. De behandeling was namelijk mijn weg richting verandering. Nu weet ik wie ik ben en waarvoor ik ga. Ik heb mijn identiteit terug. Ik weet nu dat mijn kwetsbare stuk, wat ik vroeger altijd probeerde te beschermen, echt mijn kracht is.

‘Jongeren vinden altijd iets van zichzelf’

Ten slotte: je raakte op jonge leeftijd in aanraking met criminaliteit en detentie.

Wat zou je aan jongeren mee willen geven over wat je daar achteraf van hebt geleerd?

In de omgeving waarin ik opgroeide wist ik dat ik bont en blauw geslagen zou worden als ik mijn gevoelens uitte. Ik moest alles voor mezelf houden, waardoor het in de ‘ondergrond’ zijn eigen leven ging leiden. Zoiets kan voor veel jongeren gelden, want zij vinden altijd iets van zichzelf: ‘ik ben niet mooi genoeg’ of ‘die ander scoort wel en ik niet’. Dat zijn dan kleine dingetjes, maar op een gegeven moment weet je niet meer hoe je daar mee om moet gaan. Ik moest uiteindelijk veertig jaar worden om in een kliniek te belanden om toen pas te onderzoeken wie ik echt ben en wat er achter mijn acties zat. Daarom zou ik tegen jongeren zeggen: pak dus die ‘kleine’ problemen bij de wortels. Als je ergens mee zit, grijp gelijk de kans aan om erover te praten.

Lees het hele verhaal van Kees op onze website: www.perspectief.nu

Auteur: Martijn Tel (De naam van Kees is gefingeerd, zijn echte naam is bekend bij de redactie.)

Kerken met stip

In zijn TBS-periode kwam Kees in contact met Hendrine Verkade. Zij is diaconaal pastor en coördinator van Kerken met Stip. Deze vereniging helpt ex-gedetineerden in contact te brengen met kerken in het hele land. Meer informatie op www.kerkenmetstip.nl

'We hebben zelf vaak baat bij uitbuiting'

Ineke van Buren over het confronterende probleem van mensenhandel

Ineke van Buren is programmamanager Bijzondere Doelgroepen bij het Leger des Heils. De veelzijdige organisatie strijdt onder andere fanatiek tegen mensenhandel, en zij stuurt het proces van signalering, begeleiding en bewustwording aan. We spreken haar over de complexiteit van het onderwerp, de verhalen van de slachtoffers en de bedenkelijke rol die wij als maatschappij vaak spelen.

Om te beginnen: wat valt er nu eigenlijk onder mensenhandel?

Ik merk vaak dat mensen met name aan mensensmokkel denken bij het horen van de term, maar 'mensenhandel' staat voor het uitbuiten van mensen. Het is onder andere het vervoeren, huisvesten en inzetten van mensen, om zelf geld te kunnen verdienen aan die personen. De slachtoffers begaan al hun handelingen binnen dat circuit dan onder dwang. Het kan van alles zijn. De meest voorkomende vorm is uitbuiting binnen de prostitutie, maar het gaat bijvoorbeeld ook om criminele uitbuiting. Jongens die gedwongen worden om als drugskoerier te fungeren, om een voorbeeld te noemen.

Welke omvang heeft het probleem in Nederland?

Dat weten we niet goed. We hebben zelf ongeveer te maken met 1000 slachtoffers per jaar in Nederland. De nationaal rapporteur heeft het in kaart proberen te brengen, en die kwam op ongeveer 6200 uit. Maar we weten het gewoon niet. Iets dat zich volledig ondergronds afspeelt blijft heel lastig te onderzoeken, en volgens mij zien we maar het topje van de ijsberg.

Als de experts al moeite hebben de schaal van het probleem te taxeren, leeft het bewustzijn bij burgers, politici en media dan wel genoeg?

Nee, maar dat heeft wrang genoeg ook met onze eigen belangen te maken. We hebben er vaak zelf baat bij. Iedereen weet wel dat wanneer je spotgoedkoop kleren koopt, er waarschijnlijk eerst kinderhandjes met die producten aan de slag zijn gegaan. De prijs van chocola is op de globale markt zo laag dat volwassenen te dure arbeidskrachten zijn om die chocola te produceren. Maar toch willen en blijven we met z'n allen goedkope kleren en laaggeprijsde chocola aanschaffen. Daarnaast leeft er bij een deel van de samenleving een bepaald beeld omtrent de milieus waarbinnen mensenhandel zich afspeelt: men denkt toch snel dat mensen er zelf voor kiezen om gewoon makkelijk geld te verdienen, of dat mensen uit andere culturen simpelweg anders tegen het werk aankijken. Zo wordt het een 'ver-van-ons-bed-show' voor ons.

Wat is nou precies jullie taak en reikwijdte als Leger des Heils?

Wij zijn een grote organisatie, hebben 6500 medewerkers, en werken veelal in de marges van de samenleving. Met daklozen, ongedocumenteerden en andere mensen die eigenlijk nergens meer terecht kunnen. Daarom komen we veel in aanraking met potentiële

'Mensen die steeds schrikken als de telefoon gaat zijn opvallend'

slachtoffers van mensenhandel, dus de signaleringsfunctie is voor ons cruciaal. Maar we hebben ook een grote rol op gebied van preventie, begeleiding en in het aanjagen van maatschappelijke bewustwording. Omdat we een internationale organisatie zijn die in tal van landen zijn werk verricht, kunnen we actief zijn op vele terreinen.

Hoe werkt dat signaleren?

We spreken veel met de mensen die zich in de besproken milieus begeven. Dus onze medewerkers zijn gepikt en gemazeld om signalen van uitbuiting snel te herkennen. Als je de prostitutie als voorbeeld neemt: we letten heel erg op de houdingen van mensen.

Mensen die steeds schrikken als de telefoon gaat zijn opvallend, want we weten dat veel mensen via de telefoon onder controle en onder druk gehouden worden. Van meisjes weten we dat ze vaak losgerukt worden van hun eigen sociale omgeving, dus als vriendinnen dan omschrijven dat ze haar karakter helemaal niet meer herkennen is dat ook een teken om direct alert te worden. We werken ook veel met jeugdzorg, en door veel achtergrondkennis kunnen we de zaken nauwkeurig inschatten.

Is er nou een type persoon aan te wijzen dat snel in de uitbuiting verstrikt raakt?

Daarin zien we wel echt een trend. Het gaat vrijwel altijd over mensen die kwetsbaar zijn: mensen met een licht verstandelijke beperking, of meisjes met ADHD die op zoek zijn naar hevige thrills en de neiging hebben foute jongens op te zoeken. Je ziet ook dat mensen vaak niet goed hebben geleerd voor zichzelf op te komen. Ze zijn vaak onzeker en voortdurend op zoek naar erkenning en waardering. Ik ken dan meisjes die heel goed weten dat hun 'loverboy' nog een hele straat aan andere meiden heeft, maar dan toch voor zichzelf blijven volhouden dat zij degene zijn waar hij echt van houdt. Ze raken enorm afhankelijk van de verkeerde personen, en vallen daar voortdurend weer op terug totdat ze uit die dynamiek niet meer kunnen ontsnappen.

Hoe trekken jullie die mensen dan uit hun kwetsbare positie?

Je moet heel laag instappen en niet aan waarheidsvinding willen doen. Het is zaak goed aan te sluiten bij de beleving van de ander, en niet om te komen vertellen wat er allemaal fout gaat en waar men precies mee moet stoppen. Dus je moet weten wanneer je direct moet zijn en wanneer niet. Soms betekent dat, dat je heel lang langs de deuren moet lopen, steeds opnieuw gesprekken moet aanknopen, steeds opnieuw alternatieven en mogelijkheden moet aanbieden. Maar soms heb je ook een moment waarop iemand aangeeft dat ze direct uit de industrie wil stappen, dan acteren we er meteen op. Ik heb bijvoorbeeld het verhaal meegemaakt van een vrouw die juist bekend stond als een 'happy hooker'. Op een dag zei ze plots dat ze nooit meer achter het raam wilde staan. Achteraf bleek dat er sprake was van vreselijke uitbuiting, en dat haar pooier haar ertoe dwong telkens met een big smile haar taken uit te voeren.

Hoe ziet de begeleiding eruit vanaf het moment dat iemand uit haar milieu bevrijd is?

Een risico op terugval is dus heel groot, vanwege de

'Je moet heel laag instappen en niet aan waarheidsvinding willen doen'

eerder beschreven kenmerken zoals afhankelijkheid. Als wij bijvoorbeeld een keer streng zijn, of iets verbieden tijdens het proces, dan gaan ze soms toch weer hun vroegere loverboy missen, ondanks een geschiedenis van misbruik. Daarom maken we mensen weerbaar, maar bieden we ze ook direct een nieuw perspectief, zodat ze leren dat ze zelf waarde hebben en op een andere manier hun toekomst kunnen opbouwen. Dat houdt in dat we intensief begeleiden in het verkrijgen van werk, opleidingen en stages, maar ook therapie faciliteren wanneer iemand mentaal beschadigd is.

Hoe beleven mensen dat begeleidingsproces?

Wisselend eerlijk gezegd. Bij sommigen overheerst de positiviteit, maar af en toe zijn mensen zo geraakt door wat hen is overkomen, dat ze ondanks dat ze uit het circuit zijn toch het gevoel hebben dat het verleden hen heeft gebroken. Het zijn mensen die zoveel hebben meegemaakt. Dat maakt het later ook moeilijk om over te praten, want ze hebben dikwijls veel last van schaamte. Schaamte over wat hen is overkomen en schaamte voor hun slachtofferschap.

Hoe kunnen wij als samenleving onze rol meer gaan spelen?

Wees je bewust van het onderwerp. Je kunt je aansluiten bij allerlei organisaties, maar je kunt ook meer letten op je eigen consumptiegedrag. Wat doe je als je chocola koopt: ga je voor Tony's Chocolonely of toch weer voor de goedkope reguliere variant? Mijn zorg is dat we als gemeenschap niet sterk en slim genoeg zijn om dit monster te verslaan, maar ik krijg hoop door het feit dat het thema mensenhandel maatschappelijk weer een beetje op de kaart staat.

Redacteur: Tim Kuijsten

In deze PerspeX gaat het veelvuldig over jongeren die in aanraking komen met justitie. Hoewel Nederland goeddeels over haar eigen rechtsstelsel gaat, wordt er ook op Europees niveau samengewerkt. Met de opheffing van de Europese binnengrenzen in het Schengenverdrag is deze samenwerking ook nodig om grensoverschrijdende criminaliteit tegen te gaan. Denk bijvoorbeeld aan drugs- of mensenhandel. De projectgroep Visie op de EU zoekt het een en ander uit: hoe ziet die Europese samenwerking eruit? En wat vinden wij daar eigenlijk van?

Afgelopen maand waren de Europese verkiezingen. Iets meer dan de helft van de kiesgerechtigden in de EU ging naar de stembus om de leden van het Europees Parlement te kiezen. Een van de terreinen waar het Parlement nu (deels) over gaat is de samenwerking op het gebied van justitie en veiligheid. Dit is echter niet altijd zo geweest. Hoe is die taak bij hen terecht gekomen?

Schengen

Door het Verdrag van Schengen werden grenscontroles binnen de Schengenzone opgeheven. Dit zorgde voor een vergemakkelijking van handel binnen de EU en vrij verkeer van personen, maar leidde anderzijds tot meer internationale criminaliteit. Bij het volgende

verdrag, het Verdrag van Maastricht, besloot men tot verdere samenwerking om internationale criminaliteit aan te pakken en om de boosdoeners in elke lidstaat aan te kunnen pakken.

Deze samenwerking op het gebied van Justitie en Binnenlandse zaken vormde één van de drie pilaren van de Europese Unie. Dit was altijd een samenwerking die meer gebaseerd was op intergouvernementele dan supranationale samenwerking. Meer zeggenschap voor de lidstaten dan voor de Europese instellingen dus. Het doel was samenwerking op het gebied van justitie en veiligheid zonder de soevereiniteit van de lidstaten te schenden.

Grensoverschrijdende criminaliteit

In 1993 werd Europol opgericht, wat het makkelijker maakte voor de politie om over grenzen heen te werken. In 1998 werd het European Justice Network opgericht met als doel het faciliteren van samenwerking tussen verschillende rechtssystemen van lidstaten en het informatie verstrekken aan burgers van de EU. In 2002 werd ook Eurojust opgericht, een Europese instantie die georganiseerde grensoverschrijdende criminaliteit aanpakt, en werd het mogelijk om een Europees Arrestatiebevel uit te schrijven.

Bij het Verdrag van Lissabon in 2009 werd de pilarenstructuur opgeheven en werden de taken ondergebracht bij het Europese Parlement en bij het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het European Justice Network bleef vrijwel onveranderd bestaan. Voor de meeste zaken rondom justitiële samenwerking geldt de gewone wetgevingsprocedure. Dit betekent dat het Europees Parlement en de Europese lidstaten samen beslissen over voorstellen.

Europees Openbaar Ministerie

Recent werd ook besloten tot de oprichting van een Europees Openbaar Ministerie. Deze Europese aanklager krijgt de specifieke taak om corruptie en fraude binnen de EU te bestrijden. Hoewel Nederland aanvankelijk niet erg stond te springen, besloten de Tweede en Eerste Kamer in 2018 om toch akkoord te gaan met de oprichting van het EOM. Overigens kunnen lidstaten zelf beslissen of ze wel of niet aansluiten bij dit initiatief. Hoewel het EOM naar verwachting pas in 2021 operationeel zal zijn, is er nu al discussie over het uitbreiden van het takenpakket van de aanklager. Ook zaken rond terrorisme zouden door het EOM onderzocht moeten kunnen worden. Hier is echter nog geen besluit over genomen.

Gulden middenweg

Waarschijnlijk is je hoofd gaan tollen van alle verdragen, jaartallen en verschillende Europese organisaties. Voor nu is het belangrijk om te weten dat in de EU wordt samengewerkt op het gebied van justitie en binnenlandse zaken op twee verschillende manieren: het Europees Parlement en de lidstaten beslissen samen over wet- en regelgeving. Daarnaast wordt er samengewerkt in (intergouvernementele) organisaties zoals Europol, Eurojust en vanaf 2021 ook het Europees Openbaar Ministerie.

Onlangs heeft de projectgroep Visie op de EU een visie opgesteld op de verschillende beleidsterreinen van de Europese Unie. Dit is net voor de verkiezingen aangeboden aan onze man in Brussel Peter van Dalen. We concludeerden dat wat betreft Justitie en Binnenlandse zaken Perspectief tevreden is met de huidige samenwerking. Internationaal zou er aandacht moeten zijn voor de problemen die beter Unie-breed aangepakt kunnen worden. Denk hierbij aan het aanpakken van mensenhandel, internationale criminele netwerken en (illegale) immigratie. De zaken die beter dichterbij de mensen zelf kunnen worden aangepakt, zoals het burgerlijk recht en het familierecht, moeten niet worden overgedragen aan de Europese Unie. Het is zaak te zoeken naar de gulden middenweg; dingen aanpakken op de bestuursniveaus waar ze het meest effectief behandeld kunnen worden.

Redacteuren:

Rieke Brouwer en Erwin de Pagter,

werkgroep Visie op de EU

Peter van Dalen

Wikimedia Commons

Een overzicht van Goelagkampen in de Sovjet-Unie gepubliceerd door het Amerikaanse tijdschrift Plain Talks

Perspectief: Russische Jeugdcriminaliteit

Jeugdcriminaliteit is iets waar elk land mee te maken heeft. Je kunt nog zo streng zijn, nog zo goed de jeugd bijstaan met bijvoorbeeld naschoolse opvang, wij mensen maken gewoonweg fouten. Dat geldt voor Nederland, maar zeker ook voor Rusland, waar ik momenteel verblijf. Het doel van dit artikel is om te kijken hoe Rusland jeugdcriminaliteit aanpakt en waar bepaalde denkbeelden vandaan komen.

Russische maffia

Eerst een anekdote. Rusland kent een ietwat meer unieke geschiedenis dan de meeste landen als het gaat om criminaliteit. Net als de Italianen hebben de Russen een beruchte maffia geschiedenis. Dat gaat terug tot de tsarentijd. In die tijd waren veel Russen lijfeigenen (≈slaven). De maffia stal vooral van de overheid om vervolgens een deel van de winst te verdelen onder de bevolking à la Robin Hood, waardoor zij heel populair werden. Na de Oktoberrevolutie in 1917 heeft Vladimir Lenin geprobeerd ze uit te roeien, maar dat mislukte. Onder Stalin zijn miljoenen mensen naar de Goelags (strafkampen) gestuurd. Daar ontstond een bijzonder fenomeen: vori v zakonje (dieven in de wet). De machtige maffia werkte zich op in de strafkampen en kregen het de facto (en met goedkeuring van de wetshandhavers, de bewakers) voor het zeggen in de Goelags. Na Stalins dood werden veel mensen vrijge-

laten uit de strafkampen, en dus ook de criminelen. De maffia kon dus weer opnieuw beginnen, maar waar ze vroeger altijd van de overheid stalen, hadden ze nu er geen probleem mee om samen te werken. Deze corruptie werd gemeengoed onder Brezjnev in de jaren 70 en werd later legaal onder Gorbatsjov. Deze anekdote geldt als voorbeeld van hoe Rusland omspringt met haar criminelen: het is een mix tussen hard straffen of corrupt samenwerken. Het hard straffen heeft zich vertaald in het rechtssysteem, wat criminele jongeren zelf ook ondervinden als ze veroordeeld worden.

Cijfers

En dan nu wat cijfers. In Rusland worden gemiddeld 28 op 100.000 kinderen (tot 18 jaar) van hun vrijheid ontnomen. Op een totaal van zo'n 27 miljoen kinderen, betekent dit dat er zo'n 7.500 kinderen vast zitten. Ter vergelijking, in Griekenland is dat 6, in Estland

16 en in de Verenigde Staten 30. Volgens de Dienst Justitiële Inrichtingen ligt het totaal in Nederland op ongeveer 500, waarbij die mensen tot 21 jaar oud zijn. Het klinkt alsof er dus veel jongeren in de gevangenis zitten in Rusland en dat klopt ook, toch is het wel een verbetering ten opzichte van de chaotische jaren. De jaren 90 was een periode met veel armoede, een zwakke staat en veel criminaliteit. Toen zat bijna het dubbele in de gevangenis.

Alleen vergeldend?

Het Russische strafrecht staat bekend om z'n harde straffen. Diefstal (ook door jongeren) wordt bijvoorbeeld als misdaad gezien. Recidives worden nog harder gestraft. De reden hiervoor is dat Russen strafbare feiten als rationele keuzes zien, gemaakt door rationele mensen, en dat zij minder kijken naar de invloed die 'de omgeving' (armoede, slechte opvoeding etc.) heeft gehad op die strafbare feiten. Het heeft vóór de Oktoberrevolutie nog wel aparte kinderrechtshouders gekend (vanaf 1910 tot 1917), maar daarna is het jeugdstrafrecht bijna helemaal verdwenen en nooit echt teruggekomen. Onder Stalin werd op een gegeven moment de minimumleeftijd van 14 naar 12 verlaagd om onder het volwassen strafrecht te vallen. Tegen-

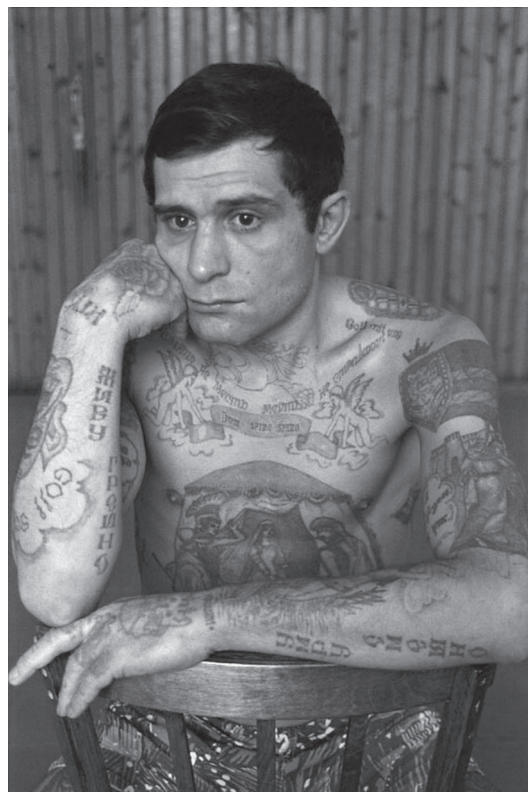
woordig zit de grens officieel op 16 jaar, maar voor specifieke zware criminele misdaden mag de rechter de verdachte ook al vanaf 14 jaar berechten volgens het volwassenstrafrecht.

Maar het is niet alleen vergelding wat de klok slaat. Er zijn bijvoorbeeld experimenten in Sint-Petersburg, Rostov Oblast en Perm Krai geweest, waar jongeren extra werden bijgestaan door maatschappelijk werkers en waar de rechter juist focuste op rehabilitatie (terugkeer in de samenleving) in plaats van vergelding. De resultaten waren positief, maar er is geen geld vrijgekomen om dit landelijk voort te zetten. Sterker nog, er zijn zelfs mediacampagnes geweest om dit tegen te werken waarbij gezegd werd dat rehabilitatieve rechtssystemen manieren vanuit het Westen zijn om Russische families op te breken en Russische opvoed tradities zwart te maken.

Wouter Jan de Graaf

Masterstudent Internationale Betrekkingen in Moskou
Voor meer over de Russische maffia lees: "The Vory" van Mark Galeotti.

Voor een reportage over 1 van rehabilitatie inrichtingen voor jongeren: <https://p.dw.com/p/3CbFZ>

Voorbeeld van een typische Russische maffioso vóór de val van de Sovjet-Unie

PerspeX Colofon

Hoofdredacteur

- Tim Kuijsten •

Redactie

- Aliene Boele •
- Antrude Oudman •
- Erwin de Pagter •
- Jos Lagerburg •
- Martijn Tel •

Gastschrijver

- Wouter Jan de Graaf •

Design en opmaak

- Matthja Sterk (www.matthja.nl) •

Column De 'objectieve' media

Er is de laatste jaren enorm veel gesproken over de kloof tussen de burger en de politiek, waaruit dan dikwijls de conclusie getrokken wordt dat de politiek met een immens intrinsiek probleem te kampen heeft. Ik roep zelf al jaren dat meer nog dan de politiek, de journalistieke beroepsgroep ernstig op het verkeerde spoor afdwaalt. Ik zie de versplintering van ons medialandschap als een zegen, omdat men zo geen valse voorstelling geeft van veronderstelde 'objectiviteit', en men neutraliteit zo goed mogelijk waarborgt door alle subjectieve perspectieven de ruimte te geven. Maar er bestaan een aantal maatschappelijke discussies waarrond die neutraliteit op dit moment niet veilig gewaarborgd lijkt.

Ik heb het dan niet over de onderwerpen waarvan je inmiddels juist iedere dag op tv hoort dat de media hun eigen agenda's zouden propagereën: klimaatbeleid, migratie, de EU... Er valt best kritiek te uiten op sommige uitzendingen rond deze thema's, maar je hoeft niet hard te doen om bedolven te worden onder evenveel rechtse als linkse sentimenten op de NPO. Nee, het lijken juist de oude waardendiscussies te zijn, die in het tweede deel van de vorige eeuw ook al op de voorgrond traden, die slachtoffer lijken te worden van eenzijdigheid en tunnelvisie. Ik heb het over zaken als prostitutie, abortus en lhbt-lesseren in het basisonderwijs. Niet toevallig

allen gerelateerd aan het zedenonderwerp. Los van de politieke positie die je inneemt ten aanzien van deze debatten (in mijn geval is dat helemaal niet zo vanzelfsprekend als je misschien zou denken na het lezen van deze column), lijkt het me wenselijk dat je alle partijen die een redelijk standpunt naar voren kunnen brengen te horen krijgt. Als er serieuze argumentatie voor het voetlicht wordt gebracht, dan kan dat door professionele journalistiek niet zomaar genegeerd worden. Dus het verbaast me ten zeerste wanneer de abortusdiscussie in ons land vrijwel louter vanuit de pro-choice positie geanalyseerd wordt, of wanneer een organisatie als Expose al bij voorbaat half kapot geframed is, voordat het inhoudelijke gesprek over prostitutie en het prostitutiebeleid op gang kan komen. Begrijp me niet verkeerd, er is wat mij betreft nog totaal geen sprake van een klopjacht of onderdrukking van de minderheid. Nederlandse media vallen op mondiaal niveau nog altijd als uitstekend te kwalificeren. Maar ik begin wel te vermoeden dat sommige redacties beter aan iets langere evaluatiesessies kunnen doen. Wie het totaal niet met me eens is mag overigens best de tegenaanval inzetten. Voor in de volgende PerspeX.

Auteur: Tim Kuijsten

Zelf ook een opinie die je kwijt wilt? Pak je podium, en stuur een column in naar perspex@perspectief.nu!

Coalitie Y

verschafft jongeren impact

Donderdag 13 juni kwam een jongerencoalitie, samengesteld uit een divers maar eensgezind gezelschap, in naam van Coalitie Y op bezoek bij het Catshuis. Ook PerspectieF was de hele dag prominent aanwezig middels een gezonden delegatie, bestaande uit onder meer onze voorzitter Siewerd. Minister-president Mark Rutte ontving het jongerenverbond hartelijk, dat voor de goede zaak ook Gert-Jan Segers en Tim Hofman in hun midden had opgenomen. De dag werd besteed aan het uitgebreid bespreken van zeer actuele thema's voor alle jongeren, zoals de zorgen over het leenstelsel, studentenhuysvesting, startershypotheken en niet in de laatste plaats de prestatiedruk. Coalitie Y wist de nodige boodschappen aan premier Rutte over te brengen, en veroverde zo voor zichzelf een permanente plek aan de belangrijke onderhandelingstafel. Wordt vervolgd!

